

**Vejledning til ansøgning om deltagelse
i projekt om
Styrket overgang til skole for udsatte børn i dagtilbud
§ 15.25.14.10
Ansøgningsfrist d. 15.01.2016**

INDHOLDSFORTEGNELSE

Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling	1
1 Indledning	2
1.1 Kort om indsatsen.....	2
1.2 Implementering.....	3
2 Projektets målgruppe	4
3 Projektets formål	4
4 Forventede resultater	4
5 Ansøgerkreds	5
6 Projektperiode	5
7 Krav og kriterier for deltagelse i projektet	5
7.1 Kriterier for udvælgelse af kommuner	6
7.2 Projektplan.....	6
7.1.1 Formål med implementeringen af indsatsen.....	6
7.1.2 Målgruppe.....	7
7.1.3 Ledelse og organisering af projektet.....	7
7.1.4 Kvalitetssikring af projektet	7
8 Dokumentation og evaluering.....	7
9 Praktiske oplysninger.....	8

1 Indledning

Ved satspuljeforhandlingerne i 2015 afsatte satspuljepartierne midler til projekt ”Styrket overgang til skole for udsatte børn i dagtilbud”. Denne vejledning angår den afsatte ansøgningspulje til kommuner, der ønsker at deltage i projektet i samarbejde med en ekstern leverandør.

Kommuner som har daginstitutioner beliggende i særligt udsatte boligområder (Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikters liste pr. 1. december 2014, bilag 1), kan søge om deltagelse i projektet med tilskud fra puljen. Der kan søges som enkeltstående kommune eller på baggrund af tværkommunalt samarbejde, således at en ansøgning omfatter så mange som muligt og mindst 3 dagtilbud med tilknyttede skoler.

Puljens midler skal dække 4-6 kommuner eller tværkommunale samarbejders deltagelse i projektet.

Puljen udgør kr. 2,6 mio.

Den eksterne leverandør vælges på baggrund af et udbud, og det er den eksterne leverandør, der definerer den endelige indsats, som afprøves i kommunernes dagtilbud. Valg af den eksterne leverandør offentliggøres på uvm.dk ultimo 2015.

Kommunen indgår i projektperioden 2016-2018. Udvikling af indsatsen ultimo 2015 - primo 2016 foregår i samarbejde mellem kommunen og ekstern leverandør. Herefter afprøves indsatsen i de deltagende daginstitutioner i udsatte boligområder. Indsatsen evalueres og en afsluttende rapport foreligger ved projektafslutning ultimo 2018. Alle børn i de deltagende daginstitutioner er inkluderet i afprøvningen. Kommuner, som modtager støtte til at deltage i projektet: Styrket overgang til skole for udsatte børn i dagtilbud, vil i projektperioden få uddannelse, faglig vejledning, processtøtte samt materialer stillet til rådighed

Der er ansøgningsfrist fredag den 15. januar 2016 kl. 12. Svar på ansøgningen gives primo februar 2016, og der er projektstart umiddelbart herefter.

1.1 Kort om indsatsen

En rapport fra Dansk Clearinghouse for Uddannelsesforskning, Aarhus Universitet¹ har på baggrund af en systematisk forskningskortlægning undersøgt, hvilke virkninger målrettede indsatser i dagtilbud har på børns skoleparathed. Rapporten bliver indledningsvist suppleret af den eksterne leverandør for at sikre, at den læ-

¹ Dyssegaard, C. B., de Hemmer Egeberg, J. & Steenberg, K. (2013) Skoleparathedprojekt. Systematisk forskningskortlægning. København: Institut for Uddannelse og Pædagogik, Aarhus Universitet.

ringsindsats der sammensættes, bygger på opdateret forskning og igangværende udviklingsaktiviteter på området.

På baggrund af viden om eksisterende praksis samt forskning på området udvikler den eksterne leverandør en indsats, der har et forebyggende og inkluderende sigte. Det endelige koncept vil være et kompetenceudviklingsforløb for pædagogisk personale og ledelse i dagtilbud og involverede skoler, der indholdsmæssigt bygger på elementer fra den eksisterende forskning og igangværende udviklingsaktiviteter på området, og som er målrettet dagtilbud.

Kommunen deltager i udviklingen og afprøvningen af en indsats med følgende karakteristika:

- Er målrettet udsatte børn i udsatte boligområder.
- Er tilrettelagt ud fra et inklusionsperspektiv.
- Sætter fokus på professionelles understøttelse af børnenes non-kognitive og kognitive udvikling med inddragelse af forældre.
- Fokuserer på at styrke overgangen fra dagtilbud til skole – eksempelvis gennem øget tværinstitutionelt samarbejde samt organisatorisk understøttelse af overgangen.

Indsatsen pilottestes og færdigudvikles i et samarbejde mellem den eksterne leverandør og de deltagende kommuner, dagtilbud og skoler. Det endelige design for evalueringen udvikles af den eksterne leverandør.

1.2 Implementering

Kommuner kan søge om deltagelse i projektet i perioden ultimo 2015 – 15. januar 2016. I ansøgningsperioden bliver den eksterne leverandør valgt og den specifikke indsats dermed kendt. Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling har mulighed for at inkludere mellem 4-6 kommuner eller tværkommunale samarbejder i projektet. Hver kommune eller tværkommunale samarbejde skal deltage med mindst 3 daginstitutioner og tilhørende skoler.

Som en del af implementeringsprocessen, der understøttes af den eksterne leverandør, kan kommunerne forvente følgende:

- Inddragelse i udvikling og afprøvning af en forskningsbaseret indsats, som skal styrke overgang fra dagtilbud til skole, og som er særligt målrettet udsatte børn i særligt udsatte boligområder.
- Kompetenceudvikling i henhold til den udviklede indsats i et inklusionsperspektiv målrettet det pædagogiske personale og ledelsen i dagtilbud og involverede skoler.
- Relevante medarbejderes kompetencer inddrages i udviklingen af indsatsen fx i afprøvning af konkrete aktiviteter og forløb i henhold til forældreinvolvering, som kan bidrage til at understøtte barnets skoleparathed, herunder sociale kompetencer.

- Understøttelse af kollektiv og organisatorisk læring efter endt kursus – fra læring på kursus til udbredelse i øvrige personalegruppe og derfra til implementering af denne viden i daglig pædagogisk praksis.
- Løbende og tæt processtøtte samt faglig vejledning fra den eksterne leverandør.
- Facilitering og understøttelse af etablering af faglige teams internt i de deltagende dagtilbud.
- Deltagelse i netværk med øvrige projektkommuner.

2 Projektets målgruppe

Pr. 1. december 2014 er der 31 boligområder i Danmark, der opfylder kriterierne i regeringens definition af særligt udsatte boligområder (se bilag 1). Indsatsen målrettes børn i daginstitutioner i udsatte boligområder. Det er hensigten, at interventionen gives til alle børn i målgruppealderen i de deltagende daginstitutioner.

Projektets målgruppe er således:

- Udsatte børn² i alderen 4-6 år, der går i dagtilbud i udsatte boligområder³.
- Personale og ledere i daginstitutioner og skoler i de udvalgte områder.
- Forældre til børn i dagtilbud i udsatte boligområder.

3 Projektets formål

Formålet med ansøgningspuljen er at rekruttere kommuner, der ønsker at indgå i projektet: Styrket overgang til skole for udsatte børn i dagtilbud. Projektets formål er at sikre en god overgang fra dagtilbud til skole gennem en tidlig skoleforberedende indsats i dagtilbud i udsatte boligområder. Målet er, at flere børn forbliver inkluderet i de almene udviklings- og læringsfællesskaber. Derved opnår børnene bedre forudsætninger for en langsigtet positiv udvikling.

Den specifikke indsats udvikles og evalueres af en ekstern leverandør med udgangspunkt i forskning og eksisterende erfaringer. Indsatsen forankres i dagtilbuddet og ruster pædagoger såvel som forældre til at understøtte børns kognitive og non-kognitive udvikling og derved børnenes overgang fra dagtilbud til skole. De organisatoriske forhold vedrørende den kommunale forvaltnings rammesætning af indsatsen og samarbejdet med de skoler og fritidstilbud, som modtager børnene ved skolestart, inkluderes i udviklingen af indsatsen. Desuden evalueres effekterne af den udviklede indsats, herunder ressourceforbrug og forhold vedrørende implementering af indsatserne.

4 Forventede resultater

De forventede resultater på kort sigt er følgende:

- At styrke overgangen mellem dagtilbud og skole hos de involverede kommuner.

² 121.232 børn i alderen 4-6 år gik i 2012 i dagtilbud i Danmark. Heraf skønnes det, at ca. 10 % kan betegnes som udsatte jf. oplæg ved Bo Vinlerjung, KL's Børnetopmøde d. 30. januar 2014 samt VIDA-statusrapport 1, bilag 6 side 91.

³ http://www.mbbi.dk/sites/mbbi.dk/files/dokumenter/publikationer/liste_over_saerligt_udsatte_boligomraader_1_dec_2014_0.pdf

- At styrke udsatte børns kognitive og non-kognitive kompetencer i dagtilbud i udsatte boligområder i de involverede kommuner.
- At det pædagogiske personale og ledelse i dagtilbud og de involverede skoler udvikler viden og konkrete redskaber, der kan understøtte børnenes skoleparathed.
- At det pædagogiske personale og ledelse i dagtilbud og de involverede skoler udvikler viden og konkrete redskaber, der kan understøtte børnenes overgang fra dagtilbud til skole.
- At der udvikles viden og redskaber til brug for andre dagtilbud, skoler og kommuner, der formidles på bl.a. emu.dk

De forventede langsigtede resultater af projektet er følgende:

- At flere udsatte børn og unge klarer sig godt i grundskolen.
- At flere udsatte børn og unge rummes inden for almenområdet af skolesystemet og at mere indgribende indsatser forebygges.
- At flere udsatte børn og unge får en ungdomsuddannelse.

5 Ansøgerkreds

Ansøgningspuljens midler kan søges af kommuner, der har et eller flere særligt udsatte boligområder (se bilag 1), eller af tværkommunale samarbejder. Det tilstræbes, at en kommune eller et kommunalt samarbejde stiller med samtlige dagtilbud i det/de særligt udsatte boligområder. Som minimum skal en kommune/kommunalt samarbejde dog stille med 3 daginstitutioner med tilhørende skoler. Daginstitutionerne skal være beliggende i de særligt udsatte boligområder.

6 Projektperiode

Projektperioden påbegyndes snarest efter ansøgningerne er færdigbehandlet, februar 2016 og løber til og med 2018. Tidsperioden er inklusiv den eksterne leverandørs endelige databehandling, evaluering og formidling af resultaterne.

7 Krav og kriterier for deltagelse i projektet

Kommuner skal møde følgende krav for at deltage i projektet:

- Kommunen har truffet beslutning om deltagelse i projektet på relevant ledelsesmæssigt niveau, og vil arbejde for en grundig forankring i projektperioden.
- Kommunen nedsætter et implementeringsteam i forvaltningen og udnævner en tovholder på projektet for at sikre organisatorisk støtte til projektet.
- De implicerede projektdeltagere fra kommunen er indstillede på at modtage faglig vejledning samt proces- og implementeringsstøtte fra leverandør.

- Kommunen rekrutterer mindst 3 daginstitutioner og tilknyttede skoler, der lever op til de opstillede kriterier for projektets målgruppe, til at indgå i projektet. Det er muligt at indgå i tværkommunale samarbejder så længe de involverede daginstitutioner alle er beliggende i særligt udsatte boligområder.
- Kommunen indgår i et konstruktivt samarbejde med den eksterne leverandør vedr. udvikling, afprøvning og evaluering af indsatsen. Dette omfatter samarbejde vedr. testgange, fuldt fremmøde til kompetenceudviklingsforløb og møder samt ledelsesmæssig deltagelse.

7.1 Kriterier for udvælgelse af kommuner

Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling vil tage udgangspunkt i en helhedsvurdering af ansøgningen, omhandlende de kriterier og emner der er beskrevet nedenfor i punkt 7.2: ”Projektplan”. Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling forbeholder sig ret til efterfølgende at henvende sig til ansøgeren for eventuelle uddybninger af ansøgningsmaterialet. Ud over en kvalitativ vurdering ud fra beskrivelsen af nævnte punkter vil der i udvælgelse af kommuner blive lagt vægt på, at det er sandsynliggjort, at kravene for deltagelse i projektet er opfyldt.

Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling vil i sin vurdering af ansøgningen lægge vægt på ansøgerens parathed til at indgå i det påkrævede arbejde, som er nødvendigt for en vellykket afprøvning og implementering, ligesom beskrivelser af forankring af indsatsen efter ophørt projektperiode vil indgå i vurderingen.

7.2 Projektplan

Ansøgeren skal under hensyn til samarbejdet med den eksterne leverandør som minimum beskrive følgende i ansøgningen:

7.1.1 Formål med implementeringen af indsatsen

Kommunens/kommunernes formål med deltagelse i projektet: Styrket overgang til skole for udsatte børn i dagtilbud skal være beskrevet. Herunder:

- Hvilke identificerede udfordringer for målgruppen kan kommunen/kommunerne opliste i relation til projektets formål?
- Hvad forventer kommunen/kommunerne at få ud af at deltage i projektet:
 - I relation til børnene?
 - I relation til kompetenceløftet?
 - I relation til det organisatoriske omkring overgang fra dagtilbud til skole?
- Hvilken sammenhæng med andre tilbud til målgruppen kan kommunen/kommunerne pege på?

7.1.2 Målgruppe

Målgruppen for kommunens implementering af indsatsen skal være beskrevet kort og præcist.

Beskrivelsen skal indeholde følgende oplysninger:

- Hvilke institutioner, dvs dagtilbud og skoler, der indgår i målgruppen?
- Hvor mange børn i alderen 4-6 år, der indgår i målgruppen?
- Det skal tydeligt fremgå, hvilke boligområder kommunen/kommunerne rekrutterer fra.

7.1.3 Ledelse og organisering af projektet

Ledelsesmæssigt ejerskab for og engagement i projektet samt den organisatoriske ramme omkring projektet skal beskrives. Beskrivelsen skal indeholde følgende elementer:

- Hvor beslutningen om deltagelse i projektet er taget, og hvilke overvejelser der ligger bag, at beslutningen er truffet her.
- Hvor indsatsen organisatorisk kan forankres.
- Kommunen/kommunernes forslag til kommunal tovholder og hvem, der er overordnet ansvarlig for implementeringen og den daglige ledelse, samt ansvarlig for samarbejdet med Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling og den eksterne leverandør med henblik på at sikre en vellykket implementering.
- En beskrivelse af organisationsstruktur, opgavefordeling og overvejelser omkring hvordan væsentlige interesser strategisk inddrages i projektet.

7.1.4 Kvalitetssikring af projektet

Det skal beskrives, hvordan kommunen/kommunerne planlægger at kvalitetssikre gennemførelsen af projektets aktiviteter. Følgende skal beskrives:

- Hvordan kommunen/kommunerne i projektperioden vil arbejde med den stabile gennemførelse og forankring af indsatsen, fx ved fravær, jobskifte og flytninger.
- Forventninger til anvendelse af indsatsen efter projektperioden, herunder hvor mange fra målgruppen, der forventes fortsat at kunne modtage indsatsen.
- Der skal vedlægges et budget til ansøgningen, hvor der tages udgangspunkt i det elektroniske ansøgningsskema. Budgetskemaet kan findes på ministeriets hjemmeside.
 - Budgettet skal indeholde udgiftsposterne (enkeltvis) for hele den tilskudsudløsende aktivitet.
 - De udgiftsposter, som ansøgeren især ønsker at opnå støtte til, skal fremgå klart af budgettet.

8 Dokumentation og evaluering

Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling vælger som en del af et udbud en ekstern leverandør til udvikling, afprøvning og evaluering af indsatsen. Det konkrete evalueringsdesign bliver udarbejdet af leverandøren efter opdrag fra Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling. Evalueringen skal belyse for-

hold vedr. implementering, effekt og økonomi i forbindelse med den udviklede indsats. Formålet med evalueringen er at skabe relevant viden for kommuner og leverandører, der skal arbejde med indsatsen – både i projektperioden og ved eventuel udbredelse efterfølgende.

Evalueringen vil bygge på de data, der indsamles som en integreret del af arbejdet med indsatsen. Herudover må kommunen påregne, at der løbende skal registreres data for hvert enkelt barn for at kunne dokumentere indsatsen og de opnåede resultater. Der kan endvidere blive behov for en vis dataindsamling for sammenligningsgrupper, der ikke modtager indsatsen. Endvidere skal kommunen være indstillet på at indgå i et konstruktivt samarbejde med den eksterne leverandør om evaluering af implementeringsforhold, eksempelvis ved at stille sig til rådighed for casebesøg og interviews, samt bidrage med data til belysning af økonomien bag projektet.

Hertil kommer en løbende formidling af projektets udviklede aktiviteter. Det tilstræbes at formidlingen bliver så anvendelsesorienteret og praksisnær som muligt, og der tænkes i praksisvenlige formater, som offentliggøres på EMU.dk.

9 Praktiske oplysninger

Ansøgningsfristen er fredag den 15. januar 2016 kl 12.00

Efter denne dato kan ansøgninger ikke fremsendes.

Når ansøgningerne er behandlet, bliver indstillingerne forelagt ministeren for børn, undervisning og ligestilling til godkendelse.

Ansøgerne kan forvente svar på ansøgningen i februar måned 2016, og der vil være projektopstart snarest herefter.

Spørgsmål vedrørende projektet kan stilles til

Lise Bendix Lanng på telefon 3392 53 76 eller email: lilan1@uvm.dk eller

Mia Finnemann Schultz på telefon: 3392 53 86 eller e-mail: misch1@uvm.dk

Ved ansøgning skal det elektroniske ansøgningskema samt en vedhæftet projektplan og budget fremsendes elektronisk til: puljefou@uvm.dk

Bilag 1. Særligt udsatte boligområder pr. 1. december 2014

Hele dokumentet:

http://www.mbbi.dk/sites/mbbi.dk/files/dokumenter/publikationer/liste_over_saeligt_udsatte_boligomraader_1._dec._2014_0.pdf

Lundtoftegade København
Mjølnerparken København
Sjælør Boulevard København
Tingbjerg/Utterslevhuse København
Bispeparken København
Degnegården mv København
Hedemarken Albertslund
Tåstrupgård Høje Tåstrup
Charlotteager Høje Tåstrup
Gadehavegård Høje Tåstrup
Karlemoseparken Køge
Æblehaven/Rønnebærparken Roskilde
Agervang mv. Holbæk
Ringparken, Slagelse
Motalavej Slagelse
Vollsmose Odense
Byparken/Skovparken Svendborg
Præstebakken/Syrenparken Esbjerg
Stengårdsvej-kvarteret Esbjerg
Hedelundgårdparken Esbjerg
Korskærparken Fredericia
Søndermarksvej mv Fredericia
Sundparken Horsens
Munkebo Kolding
Skovparken/Skovvejen Kolding
Finlandsparken Vejle
Højvangen Skanderborg
Bispehaven Århus
Gellerupparken/Toveshøj Århus
Trigeparken Århus
Sebbersundvej mv Ålborg